

Εμείς που ξεκινήσαμε για το προσκύνημα τούτο
κοιτάξαμε τα σπασμένα αγάλματα
ξεχαστήκαμε και είπαμε πως δε χάνεται η ζωή τόσο εύκολα
πως έχει ο θάνατος δρόμους ανεξερεύνητους 5
και μια δική του δικαιοσύνη·

πως όταν εμείς ορθοί στα πόδια μας πεθαίνουμε
μέσα στην πέτρα αδερφωμένοι
ενωμένοι με τη σκληρότητα και την αδυναμία,
οι παλαιοί νεκροί ξεφύγαν απ' τον κύκλο και αναστήθηκαν 10
και χαμογέλανε μέσα σε μια παράξενη ησυχία·

Γ. Σεφέρης, «Μυθιστόρημα ΚΑ'»: Ποιο είναι το θέμα/ ερώτημα που προκύπτει, κατά τη γνώμη σας, από τους στίχους 1-6 του ποιήματος του Γ. Σεφέρη. Αυτό το θέμα τι σημαίνει για εσάς; [100-150 λέξεις, Μονάδες 15]

Το θέμα το οποίο πραγματεύεται ο Γ. Σεφέρης στο ποίημά του, αφορά ~~σε~~ την καταστροφή των αρχαιοδοξικών χώρων. Ειδικότερα, κάνει λόγο για «σπασμένα αγάλματα» στο «προσκύνημα τούτο» επιδιώκοντας να τονίσει την ασέβεια ορισμένων καταστρέφοντας έναν ιστορικό χώρο. Αναφέρεται έτσι στο πόσο εύκολα και άρηστο μπορεί να χαθεί η ιστορία (εξαιτίας της καταστροφής που βιώνουν), σαν «την ζωή που χάνεται ~~πράγματι~~ εύκολα ~~μέσα~~ στους ανεξερεύνητους δρόμους του θανάτου»,

το θέμα
ποια
επιλέγει

χωρίς να τιμωρούν οι υπεύθυνοι για την
καταστροφή τους, να αποκομίζει δολοφονική η
«δικαιοσύνη» που αρμόζει. ++

Προσωπικά, θα συμφωνώ με τον ^{ρωτή} συγγραφέα,
καθώς είναι ανθρωπιστικό που άτομα του 21^{ου}
αιώνα, δεν σέβονται στοιχεία του πολιτισμού
τους, και αλλοιώνουν την ιστορία του τόπου τους
~~χωρίς~~ να ~~αμυνονται~~ αμυνονται από το κράτος για
την παραβατική τους συμπεριφορά. Εκτός από αυτά
είναι άδικο, ~~και~~ για τους υπόδικους πολίτες, να
έχουν την ίδια αντιμετώπιση με κάποιους όπου
έχουν παραβιάσει το νόμο και επίσης να
στερούνται - παρά τη δεινότητά τους - την
ιστορία της χώρας τους. ++

ισα δέξαι

3^ο Θέμα

Το θέμα του ποιήματος είναι ~~οι μεταφορές που χρησιμοποιούνται~~
~~οι μεταφορές που χρησιμοποιούνται~~
η ύπαρξη ουσίας στα μνημεία, που τα καθιστά «ζωντανά».
Ο ποιητής μπορεί να διακρίνει στα ερείπια των μνημείων
μία πνευματική υπόσταση, όπως φαίνεται στους ~~α~~ στίχους
4-5 «ἔχαστήραμε... ἀνεφερμέντους». Πιθανόν πως η ψυχή
των μνημείων δεν ^{ἀπὸ τὸ χεῖν} ἐξιδανικώθηκε με την ~~α~~ αλόγιστη συμπερι-
φορά των τουριστών, ἀλλὰ ^{ὑπάρχει} ~~α~~ ἀκόμη, που φαίνεται στον
στίχο 10. ~~Το~~ ^{*} πλῆθος των μεταφορών «ὡς ἔχῃ ὁ θάνατος...
δυναστεύῃ», ἀλλὰ ἀκόμη περισσότερο οι προσωποποιήσεις που
κυριαρχοῦν στο ποίημα «οἱ πλάσιοι νεκροί... ψυχία», προσδίδουν
στα μνημεία την ~~ιδιότητα~~ ^{ιδιότητα} εἰρήνη του ανθρώπου και τον ~~φτω-~~
ριζή από τα υπόλοιπα ὄντα, την πνευματική υπόσταση ^{ὡς ἐπὶ 2!}. Τα μνη-
μεία διαθέτουν ψυχή, καὶ ὡς ἐργα ανώτερης πνευματικής
δραστηριότητας και φορεῖς της ιστορίας, της παράδοσης, των ἐθι-
μων και του πολιτισμοῦ. Το γεγονός πως διαθέτουν ουσία φαίνεται
και στη στενή τους σχέση με τον τόπο που κατασκευάστηκαν, ἐνῶ
η μετακίνησή τους, τους την ἀφαιρεί. →

Θέμα 3° (ερμηνευτικό σχόλιο)

Γ. Σεφέρης, Μυθιστόρημα ΚΑ'

Εμείς που ξεκινήσαμε για το προσκύνημα τούτο
 κοιτάξαμε τα σπασμένα αγάλματα
 ξεχαστήκαμε και είπαμε πως δε χάνεται η ζωή τόσο εύκολα
 πως έχει ο θάνατος δρόμους ανεξερεύνητους 5
 και μια δική του δικαιοσύνη:

πως όταν εμείς ορθοί στα πόδια μας πεθαίνουμε
 μέσα στην πέτρα αδερφωμένοι
 ενωμένοι με τη σκληρότητα και την αδυναμία,
 οι παλαιοί νεκροί ξεφύγαν απ' τον κύκλο και αναστήθηκαν 10
 και χαμογελάνε μέσα σε μια παράξενη ησυχία:

Γ. Σεφέρης, «Μυθιστόρημα ΚΑ'»: Ποιο είναι το θέμα/ ερώτημα που προκύπτει, κατά τη γνώμη σας, από τους στίχους 1-6 του ποιήματος του Γ. Σεφέρη. Αυτό το θέμα τι σημαίνει για εσάς; [100-150 λέξεις, Μονάδες 15]

* Ο Σεφέρης, επίσης, είναι προσκυνητής και για τον λόγο αυτό είναι ικανός να διακρίνει την ^{υπόσταση} ~~απόσταση~~ των μνημίων. Τα σπασμένα αγάλματα δεν έχασαν την ψυχή τους, αλλά αναστήθηκαν. Μπορεί, δηλαδή, να έχω αλλοιωθεί με την πάροδο του χρόνου, αλλά η πνευματική της αξία ~~θα~~ ~~βρίσκεται~~ πάντα ζωντανή στην ιστορία και την παράδοση του λαού.

πρώτα
 + +
 +